

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 88/2013/1

**Adrian Calleja bhala mandatarju ta' ommu Maronna Calleja kif awtorizzata
permezz ta' prokura tas-7 ta' Mejju, 2012 (appellant)**

Vs

Mary Cutajar (appellata)

25 ta' Frar, 2019.

1. L-attur nomine harrek lill-konvenuta fil-Bord Li Jirregola I-Kera u talbu jawtorizzah jiehu lura l-appartament numru 1, 94, Triq Melita, Valletta mikri lill-konvenuta b'kera ta' €233 fis-sena. L-attur nomine bbaza t-talba fuq l-allegazzjoni li l-konvenuta ghamlet tibdil strutturali fil-fond u bniet kamra ohra minghajr permess ta' zvilupp, u qegħda tokkupa parti mill-bejt li hu tar-rikorrenti u ta' terzi.
2. B'sentenza tat-13 ta' Lulju, 2018 il-Bord Li Jirregola I-Kera cahad it-talba wara li kkunsidra:

"Illi fuq mill-provi prodotti, t-talbiet tar-rikorrenti jfallu fuq diversi binarji:(1) Ma hemmx dubju li x-xogħolijiet lamentati kien ilhom li saru snin twal u saru fiz-zmien meta l-blokk kollu kien ghadu indiviz bejn ir- rikorrenti u hutha. dan jirrizulta mix-xhieda tal-konjugi Seychell li jokkupaw l-appartament numru 3 li mieghu allegatament giet imniffda l-washroom tal-appartament numru 1 u ciee' tal-fond mertu tal-kawza. (2) F'dak iz-zmien il-blokk kien amministrat f'isem kulhadd mill-Perit Rene' Buttigieg li l-intimata u l-istess Seychell isostnu li mhux biss kien jaf b'dawn it-tibdiliet izda wkoll kien mar jara il-post u "kien ghogbu". (3) Seychell u l-intimata jsostnu li sahansitra kienu hallsu elf u hames mitt Lira Maltin biex gabu l-kunsens tal-Perit Buttigieg li qal lil zewg l-intimata li għandhom jitpoggew fi tlett envelopes, wieħed għal kull wieħed mill-koproprietarji. Ghalkemm ma saritx ircevuta, l-intimata u l- konjugi Seychell kienu konsistenti fix-xhieda tagħħom dwar dan. (4) Ma ngabitx prova li fil-fatt ix-xogħolijiet, u ciee' it-tnifid, saru mill-intimata u mhux mill-konjugi Seychell. (5) skond l-istess rikorrenti l-washroom giet imniffda mal-appartament ta' Seychell u mhux tal-intimata. (6) Ir-rapport tal-Periti Teknici ma tantx huwa t'ghajnejna stante li ma nghatawx access izda jikkonkludi fic-car li m'ghadix hemm access għall-washroom numru wieħed mill-bejt komuni ghax din giet mghaqqa mal-washroom numru 3. (6) Il-prova trid tingab b'mod pozittiv mir- rikorrenti u l-intimata mhix tenuta ggib prova negattiva. (7) Ma hemmx

xogholijiet estensivi x'isiru fit-terminazzjoni tal-kirja sabiex il-fond jigi ripristinat ghajr li jerga' jittella' l-hajt biex il-kamra terga' tigi maqsuma fi tnejn u jerga' jinfetah il-bieb li kien jaghti access lill-washroom 1 ghall-partijiet komuni. (8) Minkejja li iben ir-rikorrenti sar jaf fl-2011 b'dawn ix-xogħlijiet, il-kawza giet istitwita fl-2013 u fil-frattemp il-kera baqghet tigi accettata. (9) Fir-rigward tal-kamra zghira li nbniet taht it-tarag fuq arja komuni mal-propjetarji l-ohra, il-proceduri mhumiex integri stante li qed isiru f'isem ir-rikorrenti biss. Għandu jingħad ukoll li din tista' ukoll titneħha facilment fit-terminazzjoni tal-kirja jekk is-sidien hekk ikunu jridu".

3. B'rīkors prezentat fil-31 ta' Lulju, 2018 l-attur nomine appella mis-sentenza, bl-aggravji jkunu li l-Bord:
 - i. naqas milli jagħraf li bix-xogħlijiet magħmula fil-proprjeta tal-attur nomine, ser isofri pregudizzju ghaliex parti mill-proprjeta tieghu saret parti integrali mill-fond ta' terzi.
 - ii. ma kellux jikkonkludi li dak li sar kien bl-awtorizazzjoni tal-perit Rene Buttigieg.
4. Fit-22 ta' Awissu, 2018 il-konvenuta wiegħbet u tat ir-ragunijiet għalfejn l-appell għandu jkun michud.
5. It-tibdil li sar u li minnu qegħda tilmenta l-attrici hu:-
 - i. Bini ta' kamra li tidher fir-ritratti a fol. 74-75, mingħajr permess ta' zvilupp.
 - ii. F'washroom li l-attrici qalet li tifforma parti mill-appartament numru 1, twaqqa' hajt li kien jifred dik il-kamra mill-washroom tal-appartament numru 3. B'hekk dawn l-ambjenti saru kamra wahda li qegħdin jintuzaw mill-okkupanti tal-appartament numru 3.
6. M'hemmx prova li l-kamra z-zghira li bnew l-inkwilini hi ta' pregudizzju għas-solidita tal-binja. Mary Cutajar xehedet li fl-1976 "*ridha nagħmlu kamra tat-toilet fuq il-bejt*". Għalhekk il-kamra saret ghall-utilita' tal-inkwilini u d-destinazzjoni tal-kirja baqghet l-istess. Dan apparti li l-kamra tant hi zghira li ma tista' qatt tkun ikkunsidrata li biha sar tibdil strutturali radikali.

7. Oliver Magro, ufficial tal-Awtorita tal-Ippjanar xehed:

"Fuq is-sit 94, Melita Street, Valletta, l-appartament numru 1 u l-appartament numru 3, la kien hemm applikazzjonijiet u lanqas inhargu applikazzjonijiet ghal xi zvilupp fuq l-istess mal-MEPA. Lanqas fuq il-bjut tal-istess sit 94, Melita Street, Valletta, l-appartament numru 1 u l-appartament numru 3, la kien hemm applikazzjonijiet u lanqas inhargu applikazzjonijiet ghal xi zvilupp fuq l-istess mal-Mepa. Lanqas fuq il-bjut tal-istess siti".

8. Il-periti nkariġat mill-Bord irrelataw:

"09 L-esponenti membri jikkonfermaw illi ma sabu l-ebda applikazzjonijiet ta' permessi l-MEPA li jkopru l-bidliet imsemmija fil-fond in kwistjoni, u lanqas il-bini tal-kamra ta' taht it-tarag ta' fuq il-bejt, kif deskrift f'para (05)".

9. Hu fatt li l-kamra li hemm fuq il-bejt (ara ritratti a fol. 74-75) inbniet minghajr permess ta' zvilupp, pero' ma jirrizultax li dan il-fatt kien jew qieghed ikun ta' pregudizzju għas-sidien. Hekk per ezempju ghalkemm ilha snin twal mibnija, m'hemmx prova li l-Awtorita' kompetenti hadet passi kontra s-sidien tal-bejt sabiex il-kamra titnehha. Inoltre, l-istruttura hi ferm zghira (ara ritratti a fol. 74-75) u facilment titnehha mat-tmiem tal-lokazzjoni. Dan apparti li sid il-kera għandu mezzi ohra jekk verament irid li jitnehha bini li sar minghajr permess ta' zvilupp.

10. Magħmula dawn il-konsiderazzjonijiet, issir irrilevanti l-kwistjoni dwar jekk il-konvenuta bnietx il-kamra in kwistjoni bil-kunsens tal-perit Rene Buttigieg. Li hu zgur hu li filwaqt li l-konvenuta qalet li s-somma ta' Lm1,500 ingħatat lill-perit Buttigieg sabiex fis-snin sebghin inbniet kamra fuq il-bejt, Carmen u Emanuel konjugi Seychell xehedu s-somma ta' Lm1,500 sabiex sar tibdil fl-appartament numru 3. Mid-deposizzjoni tagħhom hu evidenti wkoll li x-xogħol relatat mal-appartament numru 3 sar snin wara li nbniet il-kamra fuq il-bejt.

11. Għal dak li jirrigwarda l-washroom, l-attrici kienet kopoprjetarji ma' hutha Gaston u Rene Buttigieg tal-blokk. B'kuntratt tas-7 ta' Ottubru, 1994 l-attrici kienet assenjata, fost'affarijiet ohra:

"13. Flat number one (1) underlying flat number two (2), at number ninety four (94) having in common with the other two flats of the same block all the parts intended for common use including the roof; the maintenance of the roof is to be shared equally between the owners of the three flats of the block which maintenance should be carried out once every two years; let at to third parties; valued at two thousand seven hundred Maltese liri (Lm2,700)".

12. Ghalkemm Franco Buttigieg xehed li fil-kuntratt ta' divizjoni "kull appartament kien allokat kamra tal-bejt", fil-kuntratt ma jissemmyi li l-attrici giet assenjata wahda mill-washrooms. L-istess fir-rigward taz-zewg appartamenti l-ohra li hemm fil-blokk, fil-kuntratt ma jinghadx li l-fond assenjat jinkludi wkoll washroom. Ghaldaqstant, l-indikazzjoni hi li l-washrooms għadhom komuni.

13. F'kull kaz hu veru li l-washroom qegħda tintuza minn bint il-konvenuta li tikri l-appartament numru 3 u ma jidhirx li l-konvenuta għandha access dirett għaliha. Madankollu l-qorti m'hijiex tara xi pregudizzju qiegħed johloq dan il-fatt lill-attrici li għandu jwassal ghall-izgħumbrament tagħha, meta tqies ukoll li:

- i. Seychell, li huma l-linkwilini tal-appartament numru 3, ikkonfermaw li qegħdin jagħmlu uzu minn dik il-kamra bil-permess tal-konvenuta. Hu ovvju li Seychell għandhom biss detenzjoni bi pjacir tal-konvenuta, u għalhekk ma jistghux isiru sidien ta' dawk l-ambjenti. Seychell huma familjari tal-linkwilina u mhux barranin;
- ii. M'hemmx prova li s-sid tal-appartament numru 3 qiegħed jiġi jipprendi li dik il-kamra hi proprjeta tieghu (ara deposizzjoni ta' Franco Buttigieg, wieħed mis-sidien tal-appartament numru 3);
- iii. Il-parti tal-hajt li twaqqa' biex iz-zewg washrooms tnifflu ma' xulxin, facilment jista' jerga' jinbena kif tintem il-kirja.

14. Magħmula dawn il-konsiderazzjonijiet il-qorti ma taqbilx mal-attrici li
*"Therefore, because of my tenant I have practically lost my washroom
because it now forms part of apartment number 3 which is not mine".*

Għal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejżez kollha kontra l-appellanti.

Anthony Ellul.